

**UCHWAŁA NR VII/50/19
RADY GMINY GIBY**

z dnia 28 czerwca 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076, 1544, 2245, z 2019 r. poz. 730, 924) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Giby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Giby
Cezary Jan Czarniewski

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE GIBY NA LATA 2019 - 2021

Spis treści

- I. WPROWADZENIE**
- II. PODSTAWA PRAWNA**
- III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA**
- IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE**
- V. CELE PROGRAMU**
- VI. ADRESACI PROGRAMU**
- VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA**
- VIII. REALIZATORZY PROGRAMU**
- IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY**
- X. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU**
- I. WPROWADZENIE**

Program Wspierania Rodziny w Gminie Giby na lata 2019-2021 jest pierwszym programem opracowanym w Gminie Giby. Jego przyjęcie wynika z obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności, tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone i dziecko powinno być chronione przez władze publiczne. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy

długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny winny podejmować określone działania na ich rzecz. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program Wspierania Rodziny w Gminie Giby na lata 2019 – 2021 określa zadania własne gminy wynikające z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998),
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 1508 z późn. zm.),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Gmina Giby to gmina wiejska położona w województwie podlaskim, w powiecie sejneńskim. Powierzchnia gminy wynosi 323,2 km². Analizując dostępne dane można zaobserwować spadek ludności, w porównaniu do lat poprzednich. Przyrost naturalny jest ujemny. W roku 2017 wynosił -14. Odptyw mieszkańców z terenu gminy spowodowany jest odpływem ludności do okolicznych miast w poszukiwaniu pracy, a także opuszczaniem przez młodzież rodzinnych stron w związku z nauką.

Obraz liczby ludności w Gminie Giby przedstawia się następująco:

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców według wieku

Liczba ludności:	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Ogółem	2792	2757	2835
Wiek 0-17	448	441	440
Wiek 18-59	1719	1712	1751
Wiek 60 lat i więcej	625	627	644

Opracowano na podstawie danych zawartych w ocenie zasobów Pomocy Społecznej Gminy Giby

Tabela nr 2. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Giby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy

Osoby bezrobotne	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Ogółem	231	198	190
Osoby bezrobotne długotrwale	156	131	125
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	34	30	25

Opracowano na podstawie danych zawartych w ocenie zasobów Pomocy Społecznej Gminy Giby

Poziom bezrobocia na przestrzeni lat 2016-2018 charakteryzuje się tendencją spadkową. Wpływ na stan bezrobocia ma m.in. wyżej wspomniana emigracja zarobkowa.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę diagnostyczno – statystyczną zawierającą m.in. informacje na temat mieszkańców, liczby dzieci z terenu Gminy Giby umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatku mieszkaniowego, stypendiów socjalnych. Karta diagnostyczna posłuży do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia dalszych celów pracy z rodziną.

Tabela nr 3. Karta Diagnostyczno - Statystyczna

	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Liczba mieszkańców Gminy Giby	2792	2757	2835
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	296	290	289
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	13	23	24
Liczba osób pobierających zasiłek stały	15	16	15
Liczba osób korzystających z zasiłku okresowego	81	89	71
Liczba osób otrzymujących zasiłek celowy	35	65	62
Liczba dzieci objęta programem „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	161	144	143
Liczba rodzin korzystająca ze świadczenia wychowawczego	219	204	215
Liczba rodzin korzystająca z zasiłków rodzinnych	219	152	136
Liczba rodzin korzystająca z funduszu alimentacyjnego	18	14	15
Liczba dzieci korzystająca ze stypendiów socjalnych	112	109	87
Liczba rodzin korzystająca z dodatku mieszkaniowego	0	5	9
Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny	19	14	21
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	20	24	18
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	0	7	8

Opracowano na podstawie danych zawartych w ocenie zasobów Pomocy Społecznej Gminy Giby

Z powyższych danych można stwierdzić, że

Spada liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłku okresowego oraz zasiłku celowego. Powodem takiego stanu jest zmniejszające się w gminie bezrobocie stanowiące główną przyczynę przyznawania świadczeń.

Liczba rodzin otrzymujących zasiłek stały od kilku lat pozostaje na podobnym poziomie (15-16 rodzin).

Ze względu na ujemny przyrost naturalny spada też liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania w szkołach oraz stypendiów szkolnych. Znaczący wzrost zauważa się wśród rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz usług opiekuńczych (starzenie się społeczeństwa).

Budżety domowe rodzin dość poważnie zasilają świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane na każde drugie i kolejne dziecko a w przypadku spełnienia kryterium dochodowego również na pierwsze dziecko. Zgodnie z zapisami ustawowymi wysokość tych świadczeń nie jest uwzględniana w dochodzie rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Giby
Cezary Jan Czarniewski